

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CHO PHÂN TÍCH CHÍNH SÁCH

Bài 18

THU THẬP THÔNG TIN CHO PHÂN TÍCH CHÍNH SÁCH

Vũ Thành Tự Anh

Nội dung trình bày

- Nguồn thông tin cho phân tích chính sách
 - Thông tin thứ cấp
 - Thông tin sơ cấp
- Thảo luận thêm về thu thập thông tin cho và cấu trúc của bài nghiên cứu tình huống

Tài liệu chuyên ngành

- Nguồn tài liệu chuyên ngành
 - Ấn phẩm nghiên cứu (tạp chí, sách, luận văn)
 - Báo cáo của cơ quan nghiên cứu, tư vấn
 - Ấn phẩm của chính phủ
 - Ấn phẩm của các nhà tài trợ
 - [Kinh nghiệm quốc tế]

Nguồn dữ liệu trực tuyến của một số tổ chức quốc tế

- World Bank:
 - World Development Indicators: www-wds.worldbank.org
 - Enterprise Surveys: www.enterprisesurveys.org
 - Doing Business Indicators: www.doingbusiness.org
 - Worldwide Governance Indicators: www.govindicators.org
- IMF: data.imf.org
- ADB: www.adb.org/data/statistics
- UNdata: data.un.org
- UN Comtrade: comtrade.un.org
- WTO database: wto.org/statistics
- FAO: www.fao.org
- Global Competitiveness Report: www.gcr.weforum.org
- Transparency International: www.transparency.org

Nguồn dữ liệu thứ cấp ở Việt Nam

- Tổng cục thống kê: www.gso.gov.vn
- Bộ Tài chính: www.mof.gov.vn
- Bộ Kế hoạch và Đầu tư: www.mpi.gov.vn
- Khảo sát mức sống hộ gia đình (trên trang TCTK)
- Tổng điều tra dân số (trên trang TCTK)
- Điều tra doanh nghiệp (trên trang TCTK)
- Điều tra lao động và việc làm (MOLISA)
- PCI: www.pcivietnam.org
- PAPI: papi.org.vn

Tài liệu nghiên cứu tham khảo

- American Economic Association: <https://www.aeaweb.org/>
- Public Policy Resources: <https://www.amia.org/public-policy/resources>
- Google scholar: scholar.google.com
- Google books: books.google.com
- NBRE Working Papers: <http://www.nber.org>
- WB research and publications
 - <http://www.worldbank.org/en/publication/reference>
 - <http://www.worldbank.org/en/research>
- IMF research and publications
 - <https://www.imf.org/external/publications/>
 - www.imf.org/research
- ADB: www.adb.org/Publications

Số liệu thống kê sơ cấp

- Điều tra, khảo sát
- Phỏng vấn
- Quan sát người tham dự
- Nghiên cứu tình huống ...

Nói thêm về Nghiên cứu tình huống

- Nghiên cứu tình huống là sự trình bày một **câu chuyện có thật** về một (số) **vấn đề chính sách**.
- Nội dung của tình huống gồm:
 - Bối cảnh chính sách
 - Vấn đề chính sách
 - Lý giải nguyên nhân của vấn đề chính sách
 - Các bên có lợi ích liên quan
 - Tương tác giữa các bên liên quan
 - Chi phí/lợi ích của các bên liên quan ...
 - Khuyến nghị để giải quyết vấn đề chính sách
- Phải kể được **câu chuyện** đằng sau tình huống, **phân tích** được tình huống và đưa ra **khuyến nghị** chính sách.

Hai giai đoạn chuẩn bị phân tích tình huống

■ Nghiên cứu thứ cấp

- Tìm hiểu thông tin về tình huống từ các nguồn thứ cấp có sẵn
- Mục đích: Nhận dạng đại cương về tình huống với sự chân xác và minh chứng nhất định

■ Nghiên cứu sơ cấp

- Phỏng vấn trực tiếp nguồn thông tin sơ cấp
- Mục đích: Đi từ đại cương đến cụ thể, từ giả thuyết đến kết luận/kiến nghị

Phỏng vấn nguồn thông tin sơ cấp

- Ai là người phỏng vấn lý tưởng nhất?
 - Đa dạng hóa đối tượng phỏng vấn
 - “Key informants”
- Đi từ nhân vật ngoại vi vào trung tâm hay từ trung tâm ra ngoại vi?
- Một số lưu ý khi phỏng vấn:
 - Chuẩn bị bảng câu hỏi phỏng vấn
 - Thái độ cầu thị, tiếp thu
 - Đề nghị giới thiệu/cung cấp tài liệu
 - Có thể xin phép ghi âm
 - Chuẩn bị trước các tình huống có thể xảy ra
 - Xin phép trích dẫn/lưu ý về đạo đức

Cấu trúc bài phân tích tình huống

- Phụ thuộc rất nhiều vào tình huống cụ thể
- Cấu trúc chung:
 - Giới thiệu: Bối cảnh của tình huống chính sách
 - Dữ liệu/thông tin lịch sử về chính sách
 - Lợi ích/vị thế/ thẩm quyền của các bên hữu quan
 - Lưu ý: Thông tin chọn lọc, không dàn trải
 - Vấn đề chính sách
 - Kể lại những diễn tiến của tình huống dẫn tới vấn đề chính sách được quan tâm
 - Phân tích tình huống chính sách
 - Đưa ra kết luận và kiến nghị
 - [Phụ lục kỹ thuật]